

BELOKRANJEC

SLOVENSKI KMET

GLASILO DOLENJSKIH KMETOV.

Geslo: Na delo za staro pravdo slovenskega kmeta.

Izhaja okrog 1. in 15. vsakega mesca. — Naročnina za celo leto znaša K 2. Vse pošiljave prosimo na naslov: Belokranjec, Ljubljana, Breg št. 12.

II. letnik.

Ljubljana, dne 15. mal. travna 1909.

Štev. 8.

Naročnina za leto 1909 K 2.—

na naslov

Belokranjec, Ljubljana.

Cepilni tečaj za vinogradnike.

V torek, dne 20. t. m. ob 9. uri zjutraj priredi c. kr. vinarski nadzornik za Kranjsko, g. Boh. Skalický, pri državni osrednji trtnici v Bršlinu pri Rudolfovem tečaj za suho cepljenje in káljenje (štraticiranje) ameriških trt (ključev).

Ker je ta način cepljenja zelo jednostaven in si ž njim lahko vsak z majhnimi stroški sam pridela potrebne cepljene trte za nasaditev novih vinogradov, bilo bi želeli, da se naši vinogradniki tega tečaja v obilnem številu vdeležijo in da se ta način cepljenja pri nas tako vdomači kakor n. pr. na Nižjeavstrijskem, kjer prideldajo mali posestniki na stotisoče cepljenk na leto, med tem ko jih pa pri nas kmetje kupujejo.

Kam plovemo?

Zgodil se je čudež: ljubljanski „Slovenec“, glasilo bodoče edinoslovenske stranke, ki že sedaj dela veliko politiko z veliko žlico, z kuhovnico, se je blagovolil ponižati in je odgovarjal na članek v našem skromnem lističu v — uvodnem članku. S tem seve še ni rečeno, da se je to zgodilo v dostojni obliki.

V cerkvi se nas uči, da je Kristus dejal, da če ti kdo da kľofuto na eno lice, mu še drugo nastavi, in da kdor svojega brata zmerja, da je greha kriv. Toda dr. Krek in dr. Lampe (oba doktorja „bogoslovja“) sta drugačnega mnenja. Dr. Krek po javnih shodih uči: „Če ti kdo da eno kľofuto, mu ti primaži dve“, članke gotove osebe je pa lahko poznati po izrazih kot „slepar, razbojnik, blazen“ itd.

Sicer vsakdo najraje govori o tem, na kar se najbolj razume, toda gospodje kmetov ne smejo imeti tako za neumne, da ne bi videli, da trdijo in delajo ravno narobe, kot se nam pripoveduje o Kristusu, da je delal

in govoril. Tudi jim ne smejo zameriti, da bodo rajši sledili Kristusovo vero, kot ljubljansko lampetovsko in krekovsko.

S svojim olikanim pisanjem tudi ne izbrišejo dejstva, da deželo do skrajnosti zadolže in ne dokažejo, da bi se ne smelo po njih obljubah pričakovati pač drugačnih sredstev za izboljšanje položaja, kot milijonske dolgove.

Da postanejo gospodje v Ljubljani še bolj nervozni, nam kažejo nektera neprijetna znamenja.

Ko je dr. Lampe sedel na sedež deželnega finančnega ministra, je v blaženosti prvih trenutkov svojega finančnega devišstva v „Slovencu“ razložil na čem temelji finančni načrt S. L. S. na ozdravljenju deželnih financ z državno podporo.

Ker tvori to temelj klerikalne denarne politike na Kranjskem, si ta temelj nekoliko natančneje ogledamo. Če je dober, potem srečna S. L. S., če pa ni, potem pa — ubogi davkoplačevaci.

Podlistek.

Spomladni čuti.

Li čutiš ljubica moči
nastale iz noči? —

Veš ljubica, to je vstajenje. —
Zapelo mlado jutro je
po vesni hrepenenju,
zato po gajih vstalo je zelenje
in sred dobrih
sprehaja se ljubav, — življenje.

Li vidiš ljubica
tam slavčka dva,
škrjančka dva,
kako po dva in dva
v ljubavi frfotata? . . .

In prav tako se grlita
in prav srčno se ljubita
na vejici v dobrih,
kot jaz in ti v ljubavi . . .

Tihozor.

Zatiralcem naroda.

Ej vi, ki nosite visoko glavo,
visoko tja, do sinjega neba,
li vam je vaša moč mogoče v slavo? —
Kaj to vaš ponos je, da narod mre vsled zla?

Vaš ponos, — vaša mošnja je bogata . . .
A beda siromaka? — kaj vam mar!
Za bebca ga imate, a za brata
imata ga takrat, ko šteje vam denar.

Kot po pečevju sivem, sivi gadi
vso svojo zlobo sikate iz žrel . . .
Preže na revne žrtve po navadi
zahrbtno na nje spuščate pogubni strel. —

Pogin in smrt vi kličete nad njega,
gorje mu, če se slepo vam ne pokori! . . .
Prokleta pač to kačja je zalega,
ki hoče, sama da na zemlji le živi!

Tihozor.

Potres v Južni Italiji.

(Dalje.)

Takoj po potresu je bilo grozno. Nekdo, ki se je rešil, je pripovedoval takole:

„Okrog polu 6 zjutraj me je zbudil hrušč. Skočim pokoncu in hitim na ulico, kamor je z vseh hiš letela opeka, kamenje in dimniki. Deževalo je kakor iz škafa. Noč je bila temna. Porivali so me, suvali, nosili, in tako sem se rešil na ladjo. Deli mesta ob morju morajo biti vsi razrušeni.“

Zdravnik Carlo, ki je bil ranjen, je pripovedoval:

„Spal sem, ko je začela pod mano plešati postelja in se je sesul name strop. Obležal sem nepremično, in kaj se je potem godilo, ne vem. Rešil sem še ženo in hčerko. Dva sinova sta pa mrtva. Ležeč pod razvalinami, sta vpila na pomoč, srce se mi je krčilo, toda nisem jima mogel pomagati. To je trajalo nekaj ur.“ — Župan Pivot iz Lombardije je padel v globočino, toda tako srečno, da si je mogel zvrtni odprtino in

Če pogledamo to Lampetovo upanje brez drugih okoliščin samo po sebi, vidimo da ima na sebi majhno napakico. Sanirati deželne finance z državno pomočjo, to vendar ne pomeni nič drugega, kot da odstopi država del svojih dohodkov deželam. A odkod so državni dohodki? Iz državnih (cesarskih) davkov. Z drugimi besedami torej: Ker kmetu ne moremo vzeti nič več z deželnimi davki, mu vzamemo denar kot državni davek in s tem davkom saniramo deželne finance. Ta operacija bi imela torej le takrat smisel, če bi se za ta priboljšek deželam porabilo tisti del državnih dohodkov, ki bi se ga nekje prihranilo. Kakorhitro se bi pa za to podporo moralo zvišati državne davke, bi pa to postopanje, po domače povedano, bilo samo norčevanje iz volilcev za to, da bi se n. pr. en del 10 milijonskega našega deželnega dolga pokrilo, bi se kmetu in drugim davkoplačevalcem naložilo — nov državni davek. Kaj nam pomaga, če nam bo stavil deželni odbor ceste, vodovode i. t. d., če bomo pa morali vse to drago plačati s povišanimi davki! Nam bi bilo pomagano edino tedaj, če bi država dala denar, ki bi ga n. pr. prihranila pri vojaštvu, če bi recimo od sedanjih 400 milijonov odstopila deželam 200, ne da bi morala zvišati davke.

Pomislimi je treba, da Kranjska dežela ni sama. Podpore bodo hotele vse deželne uprave, ker so vse avstrijske kronovine zadolžene. Češki deželni račun izkazuje na pr. 20 milijonov primanjkljaja, a Češka je najbogatejša pokrajina.

Celo v rednih razmerah bi bilo šlo z to državno pomočjo nekoliko kilavo.

Medtem je pa prišla nesrečna zunanja politika, ki sta jo „Slovenec in cela njegova stranka tako živahno podpirala. Posledice te politike so naravnost grozne. Proglasitev aneksije je veljalo samo radi mobilizacije blizu 600 milj. kron. Treba bo dati Turčiji odkupnine za Bosno 54 milijonov. Treba se bo — še nadalje oboroževati, ker so vse države na Avstrijo jezne. Samo za pomorske

ladije se bo dalo nekaj sto milijonov; zgradi se namreč nekaj oklopnih, katerih vsaka velja po — 60 milijonov kron. Vlada je porabila za vojne priprave čez 200 milijonov kron, ki so bili namenjeni za — železnice, vodne stavbe itd. Treba bo z novimi davki zgnati skupaj ta denar ali pa — z bogom železnice. itd.

Ko je imela komisija gosposke zbornice sejo, kako sanirati deželne finance, je prišel tje tudi finančni minister ter izjavil: deželnih financ ne bo mogel sanirati, če se mu ne dovoli novih izdatnih virov dohodkov t. j. davkov. V ta namen poda v državnem zboru predlog za zvišanje davka na žganje in za upeljavo dvojih novih davkov. Kakšni davki to bodo, ni povedal. Pač lahko navedemo že pripravljene starejše načrte.

Prvo je povišanje prevoznih cen po železnicah, ki bo znašalo 35 milijonov na leto pri tovarnem, in 6—7 milijonov pri osebnem prometu. O veliki škodi tega davka sporočamo na drugem mestu.

Drugo breme bo monopol na užgalice, do katerega pride preje ali pozneje. Kot sedaj prideluje samo država sol, ali tobak, bo pridelovala in prodajala država užgalice. Ceno se jim bo zvišalo vsaj dvojno, da se zasluži 8 milijonov. Kar je sedaj užgalic za 2 vin. bodo stale potem 6 vin.

Tretje breme, ki se bo skušalo upeljati, bo zvišanje davka na žganje. Od 90 K stopi na 140 K na 100 l. $\frac{1}{4}$ l žganja se podraži najmanj za 12—13 vin.

Dalje se misli tudi na zvišanje davka na pivo, na 4 K za hl, kar bi dalo državi do 46 milijonov.

S temi davki bi dobila vlada po 150 milijonov K več; ker pa potrebuje 250—300 milijonov, napoveduje finančni minister še 2 nova davka.

Tako izgledajo torej temelji, na katere stavi dr. Lampe svoj finančni program. Ta država nam pomore pri splačevanju teh milijonov za katero se zadolži Kranjska.

A zakaj smo zabredli tako daleč?

Zaradi naše zunanje politike, predvsem zaradi Bosne in Hercegovine.

A kdo je podpiral vlado pri taki „politiki.“

Nemci in klerikalci.

Nemci že zahtevajo plačilo od vlade s tem, da hočejo kar največjega zatiranja Slovanov v Avstriji in širjenje nemštva med Jugoslovani.

Klerikalci se hočejo oškodovati za izgubljenost Francosko s tem, da bi se pokatoličnili pravoslavne Slované in upajo, da bi se v slučaju nemirov zapletli v vojno z Italijo, kjer bi naši bajoneti pomagali Lahom vzeti Rim in papeža napraviti zopet za posvetnega vladarja.

Zato je politiko S. L. S. stranke dobro naznačil dr. Krek o Leonovi družbi na Dunaju rekoč:

„— kakor sploh tvori slovensko ljudstvo predzid katoličanstva in avstrijske državne ideje nasproti veliko srbski ideji in nasproti italijanski iredenti.“

to se pravi: Ti slovenski kmet pomagaj nemškemu kapitalistu pri razpečevanju njegovega blaga na jugu in papežu pri dosegu njegove ošabnosti, da postane zopet posveten vladar.

Vidimo torej, da so uspehi „velike“ politike S. L. S. sijajni, da pa vtegnejo postati gospodarske posledice te politike na Kranjskem za to ljudstvo — katastrofalne.

Preosnova železniških voznin.

Ker je treba na vseh straneh denarja, je država trdno odločena, da „reformira“ železniške voznine. 40—50 milijonov na leto dobi od tega.

V državi s pametno gospodarsko politiko bi se gledalo, da bi bile prevozne cene na železnicah čim cenejše. Pri nas morajo prometna sredstva, ki tvorijo žile današnjega gospodarstva, služiti za mašilo vzornega gospodarstva.

klicati na pomoč in skozi pomoliti roko, čeprav se sicer ni mogel ganiti. Opazil ga je neki fant in mu prišel na pomoč. Toda nov potres ga je prestrašil, da je zbežal. Čez eno uro ga je rešil lastnik hotela. Slišal je, kako je bilo poleg njega ubitih 6 francoskih turistov.

Takoj, ko se je nesreča pripetila, je vlada poslala tje generala Maszo s 1000 vojaki. Toda, ker je tako ogrožen kraj, se seve ni moglo ob enem vsemu kaj. Ponekod je prišla prva pomoč šele čez poldrugi dan.

Kar je preostalo ljudi, so čisto podivjali. Mnogo jih je od strahu onemelo in zblaznelo. Pojavili so se roparji, ki so ropali dragocenosti, toda vsled lakote so ljudje sploh prebadali drug drugega za košček kruha. V Režu so se napol nagi ljudje pretepali za kruh, ki so ga pripeljali. Ker so bili večinoma vojaki in redarji vsi mrtvi, ni bilo ponekod nobenega, ki bi bil delal red. V Režu je šele ruski parnik pripeljal zadostno pomoč. Vojaki so morali z bajoneti odganjati nesrečneže, da se niso vrgli vsi ob enem

na kruh. Neka ženska se v svoji obupnosti ni mogla zdržati in se je vrgla naravnost na bajonet, da so težko ranjeno odnesli. Ker so se vodovodi porušili, so še vodo morali iz Neapolja privvažati.

Okrog 30.000 ljudi je zbežalo k sorodnikom, druge so sprejeli rojaki po Italiji k sebi. Na tisoče ljudi je sedaj po vojašnicah, ubožnicah in bolnišnicah, ki ne vedo, kje so njihovi ljudje, otroci, ki vedo komaj za ime itd.

Zlasti so se odlikovali pri pomožni akciji ruski mornarji z vojnih ladij „Slava“ in „Makarov“, ki so rešili na tisoče ponesrečencev izpod razvalin.

Kapitan „Makarovega“ je pripovedoval: „Rešili smo kakih 1000 oseb, razdali vse, kar smo imeli: kruh, meso, vso vodo, ki je bila namenjena za parne kotle. Imeli smo na krovu mnogo zblaznelih, ki so po vseh kotih iskali svoje drage, kot da bi bili še v razvalinah. Nikdar ne pozabim iz mnogih prizorov, ko smo našli v 3. nadstropju napol podrte hiše v neki sobi 2 mali deklici, ki

sta se igrali s svojimi punčkami, kot bi zanje vsega ostalega sveta ne bilo. — Na ladiji smo čutili podmorski potres tako, kot če bi bili streljali z največjimi topovi.

Poslanec Dolozzi pripoveduje o katastrofi v Palmi te-le podrobnosti:

Pri cerkvi se je podrl zvonik, hiše so vse v razvalinah. Iz razvalin se slišijo obupni klici ponesrečencev, katerim ne more nihče pomagati. Iz zemeljskih razpoklin se še vedno dviga črn dim. Vihar in silni dež otežujejo situacijo. Iz Katanije so pripeljali več ljudi, ki so od strahu onemeli. V okolici se nahaja nad 15.000 ljudi, ki so utekli katastrofi, a nimajo sedaj niti strehe niti hrane.

Radi požarja, kjer so se pekli mrličji, in radi razpadanja vseh onih, ki se jih ni moglo tako hitro pokopati, je strašen smrad legel na cel kraj. Vojaki so morali hiteti, zato mrličev sploh niso agnosirali, temveč jih kar povprek pokopavali. Tudi po morju je plavalo vse polno trupel. (Dalje prih.)

za cejla obleka in žnejdara plačana, pa še je mene ostala an lajbelc.“ Povedal je tudi, da bi rad videl, da se nauči njegov sin slovenščine, ker občuje mnogo s Slovenci. Tu so nas zopet prehiteli Nemci. Pazimo na slovensko okolico, da nas ne preplavi nenasitni nemški Moloh, ki povsodi steguje svoje kremplje po naših pokrajinah! Zavarujmo se s slovenskimi učilnicami, da ohranimo ravnotežje proti sovražniku! Belokranjec.

Glas iz Rožnega dola. K precej obsežni župniji semiški spada tudi rožendolska podobčina, koje vasi so precej oddaljene od Semiča in na kočevski meji. Odtod brusijo otroci vsak dan po več ur svoje pete, da se naučijo v semiški učilnici, kar je najpotrebnejše: pisati in brati. Da to starišem ni prijetno, si vsakdo lahko misli. Že dolgo se trudijo, da dobe šolo v Rožnem dolu, za katero so si že kupili celo prostor, a ni je še in Bog ve, kedaj bo. Prišle so namreč mnoge zapreke. Par posestnikov se navdušuje za nemško šolo, češ: „Z nemškim jezikom prideš, kamor hočeš, in naši otroci bodo šli lažje v Ameriko, kakor smo šli mi, ako se naučijo nemščine.“ Tako trdijo nekateri, katerim je nemščina vse in nje znanje višek učenosti. Oni menijo, da se njih otroci kar čez noč naučijo tega jezika. Je pa še druga zapreka, hujša od prve. Tudi tu je obljubila nemška šolska družba znantno podporo, ako se ustanovi nemška šola. In to je, kar ljudi najbolj zapeljuje. Z denarjem jih pridobiš najlažje. Nastali so precej hudi prepiri, ki so sedaj potihnili. Toda zna priti zopet kaj podobnega na vrsto kakor lansko leto. Odločen privrženec Germanov, katerih sam celo poznal ni, je nabiral po hišah na polo podpise občanov, da bi jih zapeljal k nepremišljenemu koraku. K sreči so nekateri slutili prevaro ter niso šli na limanice. Naj bi nam tu še kdo drugi priskočil na pomoč, kajti nekateri so se še izrazili, da bodo pošiljali svoje otroke rajši v nemško šolo na Laze kakor v Semič, ki je tako oddaljen, da se otroci zamudijo celi dan, da pridejo tja in potem zopet nazaj. V Rožnem dolu bi bila šola prav na mestu, le železi je, da se še kdo drugi pobriga za nas, kadar česar potrebujemo, in ne samo takrat, kadar potrebuje kak sladkobesedni kandidat naših glasov.

Rožendolčan.

Iz Pustegagradca pri Dragatušu. Lani je bilo pokradenih v tukajšnjem mlinu pri belem dnevu več stvari. Na sumu je bil nek čevljarški mojster iz Dragatuša, toda po krivici, ker je ta mož poštenjak. Zdaj so izsledili orožniki pravega storilca v osebi Štefana Črničarja, ki se je izdal na ta način, da tudi po drugih hišah ni znal razločati, kaj je moje in kaj tvoje in to ga je pogubilo. Ko je vreča polna, se razveže.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v metliškem sodnem okraju imelo bode svoj občni zbor v četrtek dne 29. aprila 1909 dopoldne ob 10. uri v razpravi sobi štev. 30. c. kr. okrajnega sodišča v Metliki. Vspored: 1. nagovor predsednika; 2. poročila: a) tajnika, b) blagajnika in c) preglednikov; 3. volitev novega predsednika; 4. volitev preglednikov; 5. odo-

britev proračuna za bodoče leto; 6. slučajnosti. Predloge, ki jih nameravajo staviti društveniki, prijaviti je po § 15. društvenih pravil odboru tako začasno, da jih more postaviti še na dnevni red, torej vsaj štirinajst dni pred občnim zborom. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

S Kočevskega.

Nečuvne razmere v Kočevju.

Dne 28. m. m. so v Kočevju nemškutarji napadli kolarskega pomočnika Alojzija Koretiča rodod Slovenca. Pobili so ga s palicami. V silobranu je Koretič zgrabil nož in ranil nekega Plavca („Nemec“ iz Koroškega!) nehote tako težko, da je umrl. Koretiča so aretirali. Oblasti nič nočejo videti nemške podivjanosti v Kočevju, kjer se o belem dnevu napada, izžvižgava in za pse psuje Slovence.

Iz Novega Mesta.

Vinsko razstavo in vinski semenj v zvezi z vinsko pokušnjo in premovanjem vin priredi kmetijska podružnica v Novem mestu dne 17., 18. in 19. aprila. Namen tej prireditvi je, pokazati kako dobra vina se dobe na Dolenjskem in privabiti gostilničarje in vinske trgovce h pokušnji in k nakupu dolenjskega vina. V zvezi z razstavo se priredi premovanje vin, da se na ta način poveča zanimanje pri vinogradnikih kakor pri vinskih kupcih. Za najboljša vina je določenih več premij in sicer za rudeča in bela vina posebej. Za vinsko kupčijo in pokušnjo je razstava odprta na Belo nedeljo dne 18. aprila in v ponedeljek 19. aprila. Vinske razstave in vinskega semnja se lahko udeleže le dolenjski vinogradniki. Vinski kupci dobé posebne izkaznice, ki jim dovoljujejo prosto pokušnjo, sicer se imajo pa razstavljena vina pokušati proti plačilu z znamkami. Dohodek za pokušnje se porabi za pokritje režijskih stroškov.

Rokovnjači v Novem mestu!

Društvo drž. pom. uradnikov za okrožje Novem mestu priredilo je dne 3. aprila 1909 narodno igro „Rokovnjači“. Igra je povsem dobro končala. V tej je nastopilo 52 oseb, kar je v Novem mestu nekaka vraža to skupaj spraviti. Med igralci je odlikovalno prednašal g. Mozol in France svojo vlogo, žal, da je Mozol bradat. G. Polonica je vlogo rešila dobro, samo želebi bi bilo, da v drugič opusti smehljanje; med odprto sceno podaril se ji je šopek svežih cvetlic. G. Nona je očarano pela, a bila premalo koketna. G. Poljakova bila je pretiha, drugače nastop aristokratski. G. Rezika premalo naivna. Gg. Jera, Urša in hišna maskirane premlade, a rešile vloge zadovoljno. G. Bojec je vlogo zelo dobro rešil, pač pa v kupletu imel „tremo“, bil je maskiran izborni. G. Tonček maskiran in rešil vlogo hvalevredno. G. Nande maskiran premlad, a izborni prednašal. G. Jošt kot krčmar z dobro kapljico „cvička“ je kakor vstvarjen. G. Mencej prednašal „Za časo vinca rujnega“ umevno dobro, vsaj je izvrsten baritonist. Gg. Burger, Gavrič

in Poljak svoje vloge rešili povoljno, pač g. Poljak naj v drugič opusti podpiranja glave in zakritja oces. Drugi ostali „Rokovnjači“ igrali zadovoljno. Želebi bi bilo, da se večkrat vprizori kaj enacega in g. režiser ne obupa, dasiravno tiči še ono zlo — odstranitev Slovenke iz Narodnega doma — v ljudstvu, vsaj je brat Žingel na občnem zboru Sokola priznal nepremišljenost, katero je započel, se oprostil, dal zadoščenja, toraj ni vzrok razprtja v družabnem življenju. Narodna čitalnica, zavetišče Slovenk in Slovencev ali morebitno kako drugo društvo, katero tam priredi veselice, temveč le malomarnost, brezbriznost občinstva Novegamesta, katero raje popiva po „pajzelnih pri avtomatih“ ali posedeva pri „kvartah“. Počasi se že zjasni!

Po novomeški okolici se je klatilo zadnji čas nekaj steklih psov, ki so popadali tudi ljudi, osobito otroke. Nekaj otrok so poslali v Pastérjev zavod na Dunaju, kjer jih gotovo ozdravijo, če pridejo ugriznjenci le pravočasno. Kak razloček med danes in nekdanj, ko so takim nesrečnikom zagovarjali strup in le molili za nje, pa so skoraj vsi ugriznjenci zboleli na steklini in umrli vsled groznih bolečin v kakem kurniku zaprti kakor stekla žival.

V Gotnivasu so se pojavile neke takozvane svetnice. Pravijo, da znajo vedeti, v resnici zna pa ena slepa le s trebuhom govoriti, da se sliši kakor bi prihajal glas od kod drugod. S tem glasom ljudem prerokuje in jim ukazuje, koliko mora kdo plačati za kakega rajnkega, da ga reši iz vic. Od neumnosti takih ljudi živijo te ženske tako dobro, da izgledajo kakor polh, kadar je obilo žira ali bukvice. Ljudje, bodite pametni pa se ne dajte varati tem ženskam. Sicer pa ne vemo, zakaj ne poseže vmes poklicana oblast.

Cigani so pokradli v Suhoplatih nad Kamenci mnogo vina, še več ga pa polili. Cigani so silna nadloga za prebivalstvo. Zakaj ne kupi država vsakemu ciganu malo sveta in postavi koče, kjer bi moral cigan delati in bi se ne smel odstraniti za več kot za par ur, da nakupi potrebno. Tako bi se jih lažje nadzorovalo. V Črnomaljskem okraju nosi to ravnanje lepe sadove in se prijemlje ciganov kultura: otroke pošiljajo v šolo, tudi cerkveno se že poročajo nekateri.

Huda sorodnika sta Anton in Lojze Ovniček iz Podgore. Ko je dal namreč njun svak Ambrožič enemu Ovničkovemu otroku 20 vinarjev, so mu ukazali stariši, da naj vrne ta denar Ambrožiču, kar je fanté, dasi nerad moral storiti. Vsled tega je prišlo med Ambrožičem in obema Ovničkoma do prepripi, ki se je končal tako, da sta Ovnička zvezala svaka Ambrožiča in ga še privezala ob kozolec. Ker pravijo, da se mora vsakemu človeku pustiti osebna prostost, so se začeli zanimati za zadevo orožniki. Tako daleč bi ne smelo priti, tudi če bi bil Ambrožič Ovničkovemu fantu 20 vinarjev vzel, nikari ko jih je dal.

Iz Stopičev. Dne 25. marca je šlo od nauka več dečkov domov, ki so se lovili,

smejali in podili, prav kakor je to spomladi, osobito o Veliki noči navada. Nesreča pa je hotela, da je stekel France Hočevar za Plantanovim Joškom in ga vjel ter je Plantanov tako nesrečno padel na tla, da si je zlomil levo ključno kost. Nesreča pač nikoli ne počiva.

Iz Trebnjega. Nečloveška mati Ivanka Novak je porodila koncem marca hčerko, pa ji je toliko časa tiščala usta in nos, da jo je zadušila. Orožniki so jo takoj aretovali.

Iz Kostanjevice se nam piše: Notarju Mate Hafnerju, ki je bil obsojen radi nekega hudodelstva, so vzeli pravico zagovornišтва. Moža je politika pritirala tako daleč in pa njegova nestrpnost, zoper vsacega in zoper vse se je pritoževal. Vendar obžalujemo njegovo nesrečo, ki se bo dala morda še popraviti.

Iz Novegamesta. Zdaj so začeli zopet obilneje točiti pivo, ko se je vročina približala. Za vinorodne kraje je to velika škoda, ker niti lastnega vina ne morejo spraviti v denar. Naj bi se privadili ljudje piti poleti vino s hladno kislavo vodo. Toči pa se Reininghausovo, Puntigamsko in Koslerjevo pivo. Le pri (Breatoniju) Tučku točijo češko delniško pivo.

Obrambni vestnik.

Družbe sv. Cirila in Metoda so se spomnili meseca februarja z darovi denarni zavodi: posojilnica v Mariboru, Ribnici, Braslovčah, Velenju, Vojniku, Litiji, Žužemberku, Trbovljah in na Vrhniki, kreditno društvo v Kranju in Južnoštajerska hranilnica v Celju. Veseleč se ugodnega vspevanja denarnih zavodov, zahvaljujemo se jim, da se spominjajo, sestavljajoč bilanco in delež skrbno pridobljeni letni prebitek, poleg oskrbe lastnega rezervnega zaklada,

posebno naše prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda in se nadajamo, da se združijo vsi slovenski denarni zavodi v ljubezni do našega naroda in da objavimo v letnih družbinih izkazih med podpornimi člani družbe sv. Cirila in Metoda vse slovenske hranilnice in posojilnice.

Družba sv. Cirila in Metoda ima v zalogi mnogo in prav lepih spomladanskih razglednic. Odlikujejo se po varijaciji, kakor tudi po svoji dovršenosti. Nobena trgovina, bodisi v mestu, bodisi na deželi ne sme biti brez teh razglednic. Čisti dobiček je namenjen družbi in prosveti našega naroda. Vse slovenske trgovce, kakor tudi odjemalce prosimo, da naročajo in uporabljajo v prvi vrsti družbine razglednice, ki se dobe v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — Bliža se mlada, vse oživljujoča Vesna, ki bo poklicala slednjo kal v življenje; o da bi se vzbudilo s pomladnim peštrim življenjem tudi v našem narodu novo življenje narodne probuje in zavednosti!

Prosveta.

Mladini. Spisal A. Rapé. 1 zv. 28 sl. Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta je izdalo in založilo pod gorenjim naslovom knjižico, ki je tako čedno opremljena, da jo je res veselje v roke vzeti. Knjižico krasi 8 izvirnih podob. Lično vezana velja 1 K, s pošto 1.16 K. Vsem štarišem in šolam kličemo: Naročite svoji mladini lični zvezek, ne bo Vam žal!

Za kratek čas.

Konkurenca. „Kaj pa je to? Štiri sobne slikarje imamo v trgu, pa vsi so nenkrat oboleli?“ „Lejte, naš zdravnik bo dal slikati svojo novo hišo in vsi bi se radi njemu prikupili.“

Dobra glava. Učitelj pri vpisovanju: „No, videli bomo, ali ima vaš sin dobro glavo.“ Mati: „O, ima jo, ima, veste trikrat je že padel po stopnicah, pa se mu ni nikdar nič poznalo.“

Ženska logika. Mož (jezno): „Kaj, že zopet novo obleko? Saj sem te vendar opozoril, kakšne izgube so me zadele v trgovini? Žena: „Da, toda rekel si obenem takoj da nimam tega pokazati niti z najmanjšo stvarjo na zunaj.“

Majhno nespোরazumljenje. Mati (pestunji): „Ko sem šla po drevoredu je vozil vojak sam našega Tončka. To je vendarle prelahkomišljeno.“ Pestunja: „O, prosim, ta je bil 3 leta kočijaž.“

Davčni humor. Nek trgovec dobi pripis iz davkarije: „V vašem letošnjem izkazu pogrešamo dohodke iz podružnice v N.“ Trgovec, ki je imel onega leta v filijalki izgubo odgovori kratko: „Jaz tudi.“

Saj res. Sodnik: „Janez Dolgaroka, dobili ste 8 let. Odsedite jih na gradu. Ali ste zadovoljni?“ Janez Dolgaroka: „Če že toliko, naj mi jih pa gospod nategnejo na 10, da dobim tam domovinsko pravico.“

Junak. „Kot sem ti dejal, rekel sem mu najhujše psovke. In vendar je to goljat kot gora in gotovo trikrat močnejši kot jaz. Toda nič se ga nisem bal.“ — „No, a on je k temu molčal?“ — „To ne, toda, ko mi je hotel odgovoriti, sem obesil poslušala na aparat in odšel proč od telefona.“

Previdnost ne škoduje. Pri pritrjevanju napisne tablice družbe proti vlamu: „Tako, pa dobro prišravbejte, da nam kdo ne ukrade.“

Nepotreben strah. „Moric, v moji sobi mi moreš dati napraviti zavese. Nasproti stanuje mlad gospod, ki bi sicer lahko name gledal, ko se bom umivala.“ — „Počakaj, Sara, da to naredi; če enkrat pogleda sem, si nabavi zavese sam.“

Prva slovenska trgovina

Pevc & Roželj

**Manufakturno, galanterijsko
in specerijsko blago**

na debelo in drobno.
Zaloga moke V. Majdiča ter zaloga železnine

V KOČEVJU

v hiši slovenske „Kočevske posojilnice“.